

کد درس: ۰۹

نام درس: سلامت خانواده

پیش نیاز: مهارت‌های ارتباطی ۱، مهارت‌های ارتباطی ۲

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: ۲ واحد نظری - ۱ واحد کارآموزی

هدف کلی درس: آشنایی و شناخت اصول و مبانی مشاوره در زمینه‌های ازدواج، بارداری، بهداشت مادر و کودک، زایمان، مراقبت از نوزاد، شیردهی، سلامت نوجوانان و سالمندان و ارجاع موارد به متخصصین مربوطه.

شرح درس: درجهت حفظ، تامین و ارتقای سلامت خانواده، فراغیران قادر خواهند بود مهارت‌های لازم را در زمینه مشاوره‌های مرتبط با ازدواج، بارداری، بهداشت مادر و کودک، زایمان، مراقبت از نوزاد، شیردهی، مسائل نوجوانان و سالمندان کسب نمایند و موارد را به متخصصین مربوطه ارجاع دهند.

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت نظری - ۵۱ ساعت کارآموزی)

الف: (۳۴ ساعت نظری)

ضرورت و اهمیت مشاوره قبل از ازدواج

اسلام و مشاوره قبل از ازدواج

آشنایی با ملاک‌های ازدواج سالم و تطابق و تناسب شخصیتی طرفین در ازدواج

آزمایشات لازم قبل از ازدواج

آشنایی با مشاوره قبل از ازدواج برای افراد پرخطر (ستین بالا، ستین پایین، بیماری‌های خاص و ...) و

موارد ارجاع

غربالگری و پیگیری موارد پرخطر و اجرای تمهیدات لازم قبل از بارداری یا ارجاع به مراکز

تخصصی

ارائه راهنمایی‌های لازم برای زنان در معرض خطری که قصد بارداری دارند (بیماری، مصرف دارو،

سابقه ضعیف بارداری، خشونت خانگی ...)

مشاوره دوران بارداری، زایمان و پس از زایمان

روشهای توانبخشی در دوران پس از زایمان

مشاوره در مراقبت از نوزاد (شیردهی، تغذیه تکمیلی و تغذیه کودک)

مشاوره در مورد رشد و تکامل کودک

آشنایی با اصول مشاوره در مورد فرزند خواندگی

تغذیه و بهداشت دوران بارداری

توانبخشی پس از زایمان

مراقبت از نوزاد و علائم خطر

ماساژ در نوزادان

بهداشت دوران بارداری و پس از آن (بهداشت فردی و روانی)

معاینات پس از زایمان

تغذیه و بهداشت مادر پس از زایمان

شیردهی، مزايا، روش، مشکلات شایع (ماستیت، شفاق نیپل، آبسه و ...)

تغذیه تكمیلی پس از ۶ ماه برای شیرخوار

تغذیه دوران قبل مدرسه و دوران مدرسه

بهداشت نوزاد و کودک

مراحل رشد و تکامل کودک

تکامل روان شناختی نوجوانان

تغذیه و بهداشت دوران بلوغ

تأثیر محیط اجتماعی بر رفتار بلوغ

مراقبت از نوجوان سالم

مشکلات شایع جسمی، روانی، عاطفی و اجتماعی بلوغ در پسران و دختران

آشنایی با اصول مشاوره رفتارهای پرخطر در نوجوانان

مراقبت از سالمدان

مشاوره مامایی مبتنی بر شواهد و سلامت خانواده

آشنایی با شیوه‌های مربوط به فرزندپروری

• مفهوم دلبستگی (Attachment)

• عوامل موثر بر شکل‌گیری وابستگی (بیولوژیک و سایکولوژیک)

• مسائل مربوط به خواب، تغذیه، دفع و تغییر هیجانات در کودکان زیر ۲ سال

• مدیریت تغییرات هیجانی کودکان

• چگونگی تشویق و تقویت رفتارهای مطلوب

• چگونگی مدیریت بدرفتاری کودکان

• چگونگی مدیریت مشکلات خواب، تغذیه و دفع کودکان

ب : (۵۱ ساعت کارآموزی)

شرکت در جلسات مشاوره مامایی با زنان باردار در مراکز بهداشتی - درمانی

انجام مشاوره با زنان پس از زایمان در زایشگاه و مراکز بهداشتی - درمانی

بررسی انجام مشاوره، حمایت و درمان مشکلات مادران شیرده مراجعه کننده به مراکز بهداشتی -

درمانی و ارجاع

بررسی و تحلیل علل شکست شیردهی مددجو و ارائه به صورت سمینار

انجام مشاوره در مورد تغذیه، بهداشت و رشد و تکامل کودک با مادرانی که به مراکز بهداشتی -

درمانی مراجعه می کنند

آموزش تمرینات عصبی و عضلانی در دوران پس از زایمان به مادران

آموزش ماساژ در نوزادان

- شرکت در جلسات آموزش‌های قبل از ازدواج

در این قسمت، نوجوانان، سالمدان و ... نیز در نظر گرفته شوند.

منابع اصلی درس:

1. Stahmann Robert F. Williams H. Premarital & Remarital Counseling: the Professional's Handbook. Last edition
2. Murray, Christine E, Murray, Thomas L Jr Solutio. Focused Premarital Counseling: Helping Couples Build A Vision For The Marriagejournal Of Marital And Family Therapy. Last edition
3. Arnold Elizabeth, Underman Boggs Kathleen. Interpersonal relationships: professional communication skills. Saunders-Elsevier. Last edition
4. Counseling for HIV/STI prevention and promotion of sexual and reproductive health: a guide for front-line providers (WHO/PAHO 2005)
5. Source Sangiva, Arlington Virginia. HIV voluntary counseling and testing: A Reference Guide for Counselors and Trainers .last edition
6. Servellen Gwen Van .Communication Skills for the Health Care Professional. Concepts and Techniques. Last edition.
7. Right Norman. How to counsel a couple in six sessions. Last edition
8. Chims Denis M, High risk pregnancy. Sounders. Last edition

9. Orshan SA. Maternity, Newborn & Womans Halth nursing. Last edition
10. Henderson C, Macdonald S, Mayes midwifery. Last edition
11. Mckiney ES, James SR, Murray SS, Ashwill JW, Study guide for maternal-child nursing. Last edition
12. Park JE, Park K. Text Book Preventive AND social medicine. Last edition
13. Benjamin James Sadock M.D; Virginia Alcott sadock. MP :Kaplan and sadocks Synapsis of psychiatry, Behavioral science. Clinical psychiatry, USA: Williams and wilkins. Last edition
14. Turnpenny PD, Ellard S. Emery's Elements of Medical Genetics . Churchill Livingstone .Last edition

۱۵- سیاسی علی اکبر. نظریه های شخصیت. آخرین چاپ

۱۶- وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی ، اصول تشکیل خانواده و مسائل زناشویی برای آموزش

قبل از ازدواج. آخرین دستورالعمل ها و انتشارات وزارت بهداشت و درمان در خصوص مشاوره پیش از

ازدواج

۱۷- شعاری نژاد علی اکبر. روانشناسی رشد. آخرین چاپ .

۱۸- گلاور جان . اچ برونینگ راجز. روانشناسی تربیتی . اصول و کاربرد آن . آخرین چاپ

شیوه ارزشیابی دانشجو:

- حضور فعال در کلاس

- شرکت در امتحان کتبی نیم ترم و پایان ترم

